

[Lannung.]

således at fuld uddannelse ikke er påkrævet. De ufaglærte må i det hele taget have bedre muligheder for oplæring og omskoling, og hele vort uddannelsessystem bør smidiggøres. Jeg hilser derfor også med glæde, hvad der allerede er sat i gang på disse felter af den højtærede arbejdsminister. Det kræver forståelse både fra arbejdsgiveres og arbejderes side, men vi er her ved et spørgsmål, som kan blive ret afgørende for vort lands fremtidige konkurrenceevne og for vor evne til at give hele befolkningen produktiv beskæftigelse. Ikke mindst de europæiske markedsplaner aktualiserer nu hele dette problem, og det er vel klart, at skal vort råstof- og kapitalfattige land klare sig fremover, må det blive ikke mindst i kraft af vore arbejderes dygtighed.

Ved bedømmelsen af den økonomiske politik er udgangspunktet det glædelige, at vi faktisk på nuværende tidspunkt er nået til en prisstabilisering, men jeg deler det synspunkt, at det ikke må gøre os for trygge. Vi lever stadig i en verden fuld af vanskeligheder, vi ved ikke, hvad der kan komme til os udefra, vi har visse forvarsler om dårligere tider med konjunkturtilbagegang. Vi står allerede midt i vanskelige afsætningsforhold og med faldende priser for landbrugets eksport og mindre gunstige udsigter for industrieksporten, hvor årsagerne bl. a. er, at de råstofproducerende landes købeevne er formindsket på grund af afsvækningen på råvaremarkedet. Skibsfartens indtægter er også dalende. Jeg forstår, at det trods det forhold, at adskillige både er chartret ud på længere tid, drejer sig om betydelige beløb pr. måned.

Forholdet er således det, at mens afsvækningen på råvaremarkedet virker som en fordel i første omgang, møder vi den i næste omgang i form af svækket købeevne fra de pågældende landes side.

Der er heldigvis sket en virkelig valutaforbedring — selv om det er tænkeligt, at den delvis skyldes, at importørerne holder igen og tærer på lagrene i forventning om yderligere prisfald — og særlig glædelig er den fremgang, som vi trods de ringere eksportforhold har haft i november, og som vi i aftes fik meddelelse om.

Det vanskelige punkt, og det vil jeg gerne slutte med at omtale, er overenskomstfor-

handlingerne. Lad mig som udgangspunkt nævne, at hele befolkningen så det som en meget lykkelig ting, at arbejdsmarkedets parter i enighed nåede frem til de ny forhandlingsregler.

Man så hen til følgerne deraf med store forventninger, og det er vist ikke for meget sagt, at det var en stor skuffelse, at disse regler faktisk i første omgang ikke bestod prøven i den forstand, at hovedorganisationerne blev enige om en rammeoverenskomst. Det nåede man desværre ikke.

Vi har vel lov at vente, at begge parter på arbejdsmarkedet forstår, hvad der for dem selv, med deres ønske om fri fastsættelse af lønvilkårene, her står på spil med henblik på den fremtidige udvikling, og at de vil forvalte den frihed, vort demokratiske samfund indrømmer dem, så det også tjener helhedens tarv, derunder beskæftigelsen, og ikke skader den opnåede økonomiske ligevægt.

Det er en given ting, at overenskomstspørgsmålet har to sider: varetagelsen af egne øjeblikkelige og, om man vil, snævre interesser og hensynet til landets økonomiske tilstand.

Jeg kan ikke se andet, end at der her er givet en nøgtern bedømmelse fra regeringens side både i regeringserklæringen og i den højtærede finansministers udtalelser i fremsættelsestalen.

Det radikale venstre fik ikke i fjor gennemført sit samordningsforslag, fordi både venstre, de konservative og socialdemokrater ikke kunne tiltræde. Så meget mere grund er der til at påskønne, at der fra regeringens side på grundlag af den økonomiske sagkundskab, den råder over, er givet en så upartisk og nøgtern redegørelse for landets økonomiske situation, som sket er.

Det står nu til alle partier at handle i overensstemmelse med denne sagkyndige og autoritative vurdering af vort lands hele økonomiske og erhvervsmæssige stilling. Jeg deler i høj grad det synspunkt, at dansk erhvervsliv kan komme på en hård prøve, når de europæiske markedsplaner til sin tid skal føres ud i livet. Der er heldigvis kommet en frugtbar drøftelse i gang af det primære spørgsmål om vor stilling til de forskellige markedsplaner; det synes at afklare sig på tilfredsstillende måde.

Men den anden side af sagen, det meget